

Sammanställning av åiterrapporteringar utifrån befolkningsperspektivet

Perspektiv	Arbetsområde	Projekt, aktivitet m.m.	Sjukhus eller vård-organisation
Befolkningsperspektivet	Barns hälsa	Den s.k. "Salut-satsningen" är en primärprimitiv hälsosatsning som utvecklats och håller på att spridas. Denna hälsosatsning har startat för att skapa hälsofrämjande insatser för barn och ungdomar där föräldrarna involveras redan under graviditeten.	Västerbottens läns landsting 2009-2012
		Barnhälsovården har utvecklat Föräldrargrupsverksamheten. Via stöd i föräldraskapet ska landstinget medverka till friska och glada barn med trygga föräldrar. Verksamheten ska kännetecknas av fokus på det jämlika och jämställda föräldraskapet. Det övergripande målet med verksamheten var att ta fram metoder för att nå högprioriterade, men uppenbart underrepresenterade grupper.	Landstinget Sörmland 2009-2012
		Satsningen "Barnets rättigheter i patientnära verksamheter" är en utvecklingsprocess med flera spår. Syftet med satsningen är att barns och ungas rättigheter ska bli självklara hos beslutsfattare i alla patientnära verksamheter och även bli en del av landstingets rutiner.	Landstinget Sörmland 2009-2012
Främja hälsa och förebygga sjukdom		Samarbetsprojektet <i>Med Hjärtat</i> är en satsning inom länet där syftet är att minska hjärt- och kärlsjukdomar i östra Östergötland. Initiativtagare är landstinget tillsammans med kommunerna Norrköping, Finspång, Söderköping och Valdemarsvik.	Landstinget i Östergötland 2009-2012
		Hälsolyftet/LSH (Livsstil, Stress, Hälsa) har påbörjats inom primärvården. Hälsolyftet är landstingets satsning på hälsoundersökningar och hälsosamtal. Målet med satsningen är att främja hälsa och förebygga sjukdom. Det är ett tillfälle för deltagarna att få en helhetsbild av sin hälsa och, om man vill, få stöd att förbättra den.	Landstinget i Östergötland 2009-2012
Hälsofrämjande vårdmiljö		Ett införande av rehab-trädgård i anslutning till lasarettet har skett. I trädgården finns möjlighet till träning och sammankopplingen mellan naturen och människan är i fokus för rehabilitering och aktivering av framförallt äldre. Det har även invigts ett s.k. <i>Hälsans stig</i> där lasarettet samarbetat med lokala aktörer.	Lasarettet i Enköping 2008-2011

<i>Information /utbildning</i>	Information avseende förebyggande och hälsofrämjande insatser har genomförts över hela länet, t.ex. föreläsningar kring fallprevention och kost- och motionsvanors betydelse för hälsan.	<i>Landstinget Västernorrland 2009-2012</i>
	År 2010 startade en serie med fyra seminarier, "Utan språket är du körd", som syftade till att lyfta språkets betydelse för delaktighet, hälsa, jämställdhet, mångfald och jämlikhet. De teman som ingick var inspiration, berättande, mångspråkighet, samt demokrati och folkhälsa. En skrift håller på att arbetas fram med underlag från seminarierna. Insatsen avslutades 2011.	<i>Landstinget Sörmland 2009-2012</i>
	Föreläsningar för allmänheten med syfte att förse befolkningen med kunskap och insikt om hur de kan ta ansvar för sin hälsa, både på ett förebyggande plan och vid sjukdom.	<i>Sahlgrenska universitets-sjukhus 2008-2011</i>
	Region Halland avslutade sin första fyraårsperiod som medlem i nätverket HFS år 2011. Här delges därför en kort sammanfattning av deras slutrapportering av inträdesprojektet <i>Hälsokommunikation</i> :	<i>Region Halland 2008-2011</i>
	Målet med projektet var bl.a. att öka hallänningarnas kunskaper om sambandet mellan livsstil och hälsa, öka medarbetarnas kunskaper om en mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård, och utveckla en mer långsiktig massmediastrategi om hälsa, livsstil och folkhälsoarbete. För att nå målet skulle landstingets webbplats och intranät utvecklas, samt att en pedagogisk patientbroschyr skulle tas fram.	
	Projektet var startskottet till att i större utsträckning använda Regionens intranät och webb för spridning av information. Det material som togs fram har uppdaterats regelbundet och används i stor utsträckning i patientmötet i hela länet.	
	Genomförande av öppna föreläsningar i samband med hälsoveckor har skett.	<i>Västerviks sjukhus 2008-2011</i>
	Startat en ny hushållstidning "Topp till tå" med fokus på befolkningens hälsa och välbefinnande där diskussioner kring bl.a. behovsgrupper och fokusområden förs.	<i>Landstinget Blekinge 2009-2012</i>

<i>Integration</i>	<p>Projekten "Mångfaldsarbete bland ungdomsgrupper" och "LiV i Sörmland" arbetar för att nå underrepresenterade, men prioriterade, grupper gällande ungdomsmottagning för unga med utländsk bakgrund (Mångfaldsprojektet), samt föräldrautbildning på andra språk än svenska (LiV i Sörmland).</p> <p>Mångfaldsprojektet fortsätter bygga upp strukturer för samverkan med SFI¹, folkhögskolan och gymnasieskolan. Ett samarbete har inletts med vårdcentralen Åsidan, som deltar i SKL²:s projekt "Jämlig vård". En utmaning som återstår är att hitta tolkar för undervisning i sex- och samlevnad.</p> <p>LiV-projektet har hittat en modell för att underhålla föräldragrupperna med tolkar som också är utbildade föräldragrupsledare. Två föräldragrupper har genomförts, en på somaliska och en på arabiska. Arbetet fortsätter med spridning och förankring i den ordinarie barnmorskeverksamheten.</p>	<p>Landstinget Sörmland 2009-2012</p>
<i>Levnadsvanor</i>	<p>Deltar sedan flera år tillbaka i de nationella uppmärksamhetsveckorna för riskbruk av alkohol, fysisk aktivitet/mat och tobak.</p>	<p>Capio Närsjukvård 2009-2012</p>
<i>Psykisk hälsa</i>	<p>Med projektet "Barn till psykiskt sjuka föräldrar" år 2007 lyftes barn till psykiskt sjuka föräldrar fram som en grupp som ofta glöms bort inom sjukvården. Målet för projektet var barnets behov av stöd och behov. Information skulle uppmärksammas och ansvarsfördelningen mellan huvudmännen skulle tydliggöras. Projektet ingår idag i ordinarie verksamhet och har resulterat i att det finns en barnombudsman anställd vars uppgift är att bevaka att barnens behov tillgodoses inom verksamheterna.</p>	<p>Skaraborgs sjukhus 2008-2011</p>
	<p>Sedan flera år tillbaka samverkar flera myndigheter för att förebygga hot och våld mot kvinnor, barn och män. Tre samordnare är anställda, en för varje målgrupp, och erbjuder individuella samtal för att motivera till en förändring för att leva ett liv utan våld. Sjukvården förmedlar kontakt och kan även få stöd av kontaktpersonerna i sitt arbete. En handlingsplan mellan Primärvården och Skaraborgs sjukhus har antagits.</p>	<p>Skaraborgs sjukhus 2008-2011</p>

¹ Svenska för invandrare.

² Sveriges Kommuner och Landsting.

<i>Sexuell hälsa</i>	Sedan många år tillbaka har ett aktivt hiv/STI ³ -förebyggande arbete bedrivits i samarbete med idéburna organisationer med syfte att nå grupper såsom migranter, asylsökande, hiv-positiva m.fl.	<i>Västerbottens läns landsting 2009-2012</i>
	Kunskapsnätverket hiv/STI Norr, där de fyra norrlandstingen ingår, har gemensamma projekt som är riktade till både hälso- och sjukvårdspersonal och till befolkningen.	
	Landstingets STI-grupp arrangerar fortbildningar/utbildningar till personal kring bl.a. bemötande och Hbt ⁴ -frågor. Dessutom utformas kampanjer riktade till särskilda preventionsgrupper såsom ungdomar och unga vuxna. Webbportalen <i>Hälsa 2020</i> används för att driva en interaktiv kommunikation med ungdomar genom bl.a. "Pinigt & Pirrigt"-filmer. Denna portal har även utvecklats för att få ut information och skapa en dialog genom en rad andra hälsofrämjande områden.	
<i>Skade- prevention</i>	Kontinuerlig skaderegistrering bedrivs på akutmottagningen och andra mottagningar som behandlar akuta skadefall vid Norrlands Universitetssjukhus. Syftet med skaderegistreringen är att tillhandahålla kunskap om skadefall i samhället och även att bidra till att förebygga dessa.	<i>Västerbottens läns landsting 2009-2012</i>
	Sedan flera år tillbaka pågår skaderegistrering i sjukvård och tandvård. Via skaderegistrerings-materialet kan kunskap om skadors förekomst och mönster i befolkningen användas för att ge källa till kunskap i det skadeförebyggande arbetet.	<i>Skaraborgs sjukhus 2008-2011</i>
<i>Tobak</i>	Tobaksfri DuO är ett primärpreventivt arbete som inleddes 1993 och samordnas av enheten för Folkhälsa och Folk tandvården. Specialutbildad personal från Folk tandvården genomför besök i årskurs 5 och 6. Där ger de eleverna en kunskapsbas om tobakens hälsorisker och de ger även på olika sätt stöd för tobaksfrihet. Därefter erbjuds eleverna att tillsammans med en vuxen tobaksfri person bilda en duo till och med skolavslutningen i årskurs 9. Under åren fram till dess följs arbetet upp. Tobaksfri DuO finns idag i flertalet kommuner över hela landet.	<i>Västerbottens läns landsting 2009-2012</i>

³ Sexuellt överförbar infektion.

⁴ Homosexuella, bisexuella och transpersoner.

Äldres hälsa

År 2010 startade projektet "Äldres hälsa i Sörmland" med syfte att väcka uppmärksamhet och finna vägar för samordning av arbetet med äldres hälsa i tredje åldern.

*Landstinget
Sörmland
2009-2012*